

LIETUVOS ŪKININKŲ SĄJUNGA

LR žemės ūkio ministerijai
L.e.p. ministrui A. Palioniui

2020-11-25 Nr. 20-11/877

LR aplinkos ministerijai
L.e.p. ministrui K. Mažeikai

LRS Kaimo reikalų komitetui
Pirmininkui V. Pranckiečiui

Dėl augalų apsaugos produktų naudojimo žymėjimo

Lietuvos ūkininkų sąjungos (toliau – LŪS) nariai, susipažino su l.e.p. žemės ūkio ministro A. Palonio 2020 m. lapkričio 19 d. pasirašytu įsakymu Nr. 3D-799, keičiančiu Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisykles (toliau – Taisyklės), patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564. Pakeistame Taisyklių 92 punkte išdėstytas reikalavimas, jog *“Augalų apsaugos produktų profesionalusis naudotojas ne vėliau kaip per 48 valandas nuo profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų panaudojimo privalo pats, prisijungęs prie PPIS per elektroninę bankininkystę arba padedamas seniūnijos darbuotojo, atsakingo už pasėlių deklaravimą, užpildyti augalų apsaugos produktų naudojimo apskaitos žurnalą”* sukėlė žemdirbių nerimą ir pasipiktinimą, įvertinus sąlygas kaip tai pavyks įgyvendinti realybėje. Žemdirbių nuomone, tai akivaizdus pavyzdys, koks didelis yra atotrūkis tarp teisės aktų rengėjų ir dirbančiųjų žemės ūkyje.

Atėmus iš ūkininkų alternatyvą pildyti popierinį ar elektroninį augalų apsaugos produktų naudojimo apskaitos žurnalą ir reikalaujant, kad jie per elektroninę bankininkystę naudotų tik PPIS, ūkininkai yra prievarta įstumiami į situaciją, kuomet niekaip negalės laiku įvykdyti įsakyme numatytų reikalavimų. Realybė Lietuvos kaime tokia, kad dar daug ūkininkų nėra įgudę jungtis prie PPIS, nėra taip paprasta kiekvienam surasti ir tiksliai, neklystant sužymėti laukus, reikia išmanymo ką žymėti ir kaip žymėti. O ir internetinis ar mobilus ryšys kaimo vietovėse nėra toks geras, kaip kad įsivaizduoja gyvenantys mieste. Nebe pirmus metus jau patyrę ūkininkai skundžiasi, kad jungdamiesi prie PPIS pranešimams prieš žydinčių augalų purškimus, nuolat susiduria su sistemos

nesklandumais: sistema nuo didelio naudotojų srauto stringa, todėl norint nenusižengti ir tilpti į griežtai reglamentuotą laiko tarpą, jungiamasi nakties valandomis, kurios turi būti skirtos poilsiui. Ir tai yra nenormalu, bet tokiais sprendimais dar labiau skatinama praktika. Be to, patys pažangiausieji ūkininkai augalų apsaugos ir trąšų sunaudojimo valdymui naudoja gerokai tobulesnes IT sistemas, kurių duomenys, deja, net negali būti importuojami į sistemą dėl PPIS ribotumo, nes neturi integracijos su mobiliomis aplikacijomis – ūkininkui reikia atskirai ranka iš naujo suvedinėti duomenis. Taip darbymečiu bus gaištamas ir taip brangus laikas.

Be to, matome, jog įsakymo rengėjai visiškai neįvertino, kad laikotarpis, kada prasideda intensyvus augalų apsaugos produktų naudojimas, sutampa su žemės ūkio naudmenų deklaravimo laikotarpiu. Todėl siūlymas kreiptis pagalbos dėl žurnalų pildymo į seniūnijos darbuotojus yra visiškai neapgalvotas ir neišsiaiškinus aplinkybių. Pastarieji tuo metu ypatingai užimti, dirba ribotais grafikais, ne visi turi kompetencijos kaip teisingai užpildyti žurnalus. Jau nekalbant apie laiką, kurį ūkininkai sugaiš stovėdami prie seniūnijų susidariusiose eilėse, kai darbymečiu laikas žemdirbiui ypatingai svarbus kaip ir darbui tinkamos oro sąlygos. Be to, dažnas dirba net ne viename lauke! Kita vertus, purškimai vyksta ir savaitgaliais, tad pagalbos iš seniūnijos darbuotojų tomis dienomis ūkininkai apskritai net negali tikėtis.

Ne dėl savo kaltės ūkininkai paverčiami įsakymų laužytojais. Vietoj to, kad jiems padėti, stumiami į aklavietę, kur gąsdinama sankcijomis, baudomis ir pan. Todėl reikalaujame atšaukti naują Taisyklių 92 punktą ir tik išdiskutavus su Lietuvos ūkininkų sąjunga parengti naują jo redakciją. Užsimojus skirti prievoles, ūkininkams turi būti duodamos ir alternatyvios bei daugumai prieinamos priemonės įsakymui vykdyti.

Pirmininkas

Jonas Talmantas

Jovita Motiejūnienė, tel. 8-614 24842